

Slovensko – Ukrajina: Spolupráca naprieč hranicou
Slovakia – Ukraine: Cooperation across the Border
Словаччина – Україна: Співробітництво через кордон

Slovensko-ukrajinské informačné centrum
Slovak-Ukrainian Information Center
Словацько-Український інформаційний центр

ПРОЕКТ
для внесення доповнень та поправок

Комунікаційна стратегія українсько-словацького транскордонного співробітництва на період до 2020 року (*незавершена концептуальна пропозиція*)

Ужгород-Пряшів
2017

Slovensko – Ukrajina: Spolupráca naprieč hranicou
Slovakia – Ukraine: Cooperation across the Border
Словаччина – Україна: Співробітництво через кордон

Slovensko-ukrajinské informačné centrum
Slovak-Ukrainian Information Center
Словацько-Український інформаційний центр

Зміст

Вступ

1. Термінологія і методологія
2. Основні засади Комунікаційної стратегії
  - 2.1. Інформаційно-комунікаційний простір українсько-словацького прикордоння та його особливості
  - 2.2. Пріоритетні цілі Комунікаційної стратегії
3. Начерк Комунікаційного плану (*на стадії розробки*)
4. Система моніторингу і оцінювання (*на стадії розробки*)
5. Ресурсні джерела реалізації Комунікаційного плану (*на стадії розробки*)
6. Перелік використаних і цитованих інформаційних джерел (*на стадії розробки*)

Додатки (*на CD*) (*на стадії розробки*)

Slovensko – Ukrajina: Spolupráca naprieč hranicou
Slovakia – Ukraine: Cooperation across the Border
Словаччина – Україна: Співробітництво через кордон

Slovensko-ukrajinské informačné centrum
Slovak-Ukrainian Information Center
Словацько-Український інформаційний центр

Вступ

Комунікаційна стратегія українсько-словацького транскордонного співробітництва (надалі – Комунікаційна стратегія) є одним із результатів проекту «Словацько-український інформаційний центр», що виконується за підтримки Норвезького фонду та співфінансування державного бюджету Словацької Республіки в рамках проекту CBC02/PSK-I/061.

Мета Комунікаційної стратегії – послужити орієнтиром, порадиником та інформаційним ресурсом для нинішніх і майбутніх суб'єктів транскордонного співробітництва (ТКС) між Закарпатською областю України та Пряшівським і Кошицьким самоврядними краями Словаччини, тобто, в прикордонних регіонах двох країн – задля вдосконалення та оптимізації всіх форм і методів ТКС між партнерськими організаціями, підприємствами, установами і органами місцевого самоврядування та органами державної влади, а також – для пошуку нових партнерів.

Реалізація зазначеної Мети передбачає виокремлення низки спеціальних завдань, які вирішуватимуться за інформаційно-методичного сприяння **Комунікаційної стратегії**, а саме:

1. Забезпечувати інформаційно-методичне та довідково-комунікаційне супроводження розробленої у 2014 році Стратегії розвитку словацько-українського ТКС до 2020 року та Плану дій до цієї Стратегії.
2. Створити постійно діючу інформаційно-комунікаційну платформу (ІКП) та активізувати на її основі українсько-словацьке ТКС в цільовому мегарегіоні між неурядовими (громадськими) організаціями двох країн.
3. Здійснювати на постійній основі інформаційно-довідкову підтримку ділового українсько-словацького ТКС, включаючи малий і середній бізнес (МСБ) та спеціалізовані інституції підтримки підприємництва.
4. Активізувати освітнє, наукове і культурне українсько-словацьке ТКС та міжлюдські контакти.
5. Створити передумови для взаємопроникнення інформаційних мас-медійних просторів в українсько-словацькому прикордонному регіоні через активізацію ТКС медіа двох країн.

Кожне з перелічених 5-х спеціальних завдань Комунікаційної стратегії фактично є розширеним формулюванням її пріоритетних цілей, обґрунтування яких подано в розділах розробки.

Slovensko – Ukrajina: Spolupráca naprieč hranicou
Slovakia – Ukraine: Cooperation across the Border
Словаччина – Україна: Співробітництво через кордон

Slovensko-ukrajinské informačné centrum
Slovak-Ukrainian Information Center
Словацько-Український інформаційний центр

Перелік використаних і цитованих інформаційних джерел, наведений у кінці розробки, звісно, не є вичерпним. Втім, він в певних контурах окреслює нинішній стан українсько-словацького ТКС у цільовому прикордонні.

Комунікаційна стратегія розроблена на період до 2020 року, як і відповідна Стратегія словацько-українського ТКС, яку вона супроводжує.

1. Зауваження до термінології і методології

Комунікаційна стратегія в науково-методичній літературі трактується, що це – «розроблені відповідно до цілі (цілей) взаємодії правила, оргресурси і послідовність комунікаційних дій, яких дотримується **учасник комунікації**».

Комунікаційні стратегії ще поділяються на інструментальні і функціональні. До **функціональних** відносять **соціально-прагматичну Комунікаційну стратегію, спрямовану на формування зацікавленості суб'єктів у подальшій взаємодії, тобто суб'єкти комунікацій будь-якого типу прагнуть до розвитку відносин.**

До інструментальних Комунікаційних стратегій належать: конвенціональна (згода, укладання договору чи угоди); конфліктна (акцентування на суперечностях з метою ескалації конфлікту); презентаційна (демонстрація певної ідеї чи розробки тощо); маніпулятивна (захоплення смислового простору з метою нав'язування свого бачення проблеми чи думки).

Звісно, ця розробка відноситься значною мірою до **функціональної Комунікаційної стратегії**, хоча в період її реалізації будуть застосовуватись і окремі види інструментальних Комунікаційних стратегій зокрема, конвенціональної і презентаційної.

Що стосується терміну «учасник комунікації», то в нашому випадку – це однозначно ті суб'єкти ТКС по обидва боки українсько-словацького кордону. які в той чи інший спосіб комунікують між собою у процесах транскордонного співробітництва. Втім, якщо визначати зацікавлені сторони цієї комунікаційної стратегії, то учасниками комунікацій слід визнати значно ширше коло людей та інституцій по обидва боки кордону. Зокрема, частину суб'єктів з кола зацікавлених сторін можемо віднести до «потенційних учасників комунікацій». І цілком не виключено, що саме Комунікаційна стратегія з часом перетворить потенційних учасників комунікацій у дійсних.

Slovensko – Ukrajina: Spolupráca naprieč hranicou
Slovakia – Ukraine: Cooperation across the Border
Словаччина – Україна: Співробітництво через кордон

Slovensko-ukrajinské informačné centrum
Slovak-Ukrainian Information Center
Словацько-Український інформаційний центр

Методологія розробки Комунікаційної стратегії включала:

- елементи системного аналізу (коли модельно інформаційно-комунікаційний простір українсько-словацького прикордоння розглядався як єдина система із комунікуючими учасниками та різними видами їх взаємодії);
- візійний підхід (з метою врахування якісних оцінок ситуації по обидва боки кордону при визначенні переліку пріоритетних (стратегічних) цілей;
- позиційний підхід (в його рамках регіони по обидва боки кордону порівнювались між собою за певними показниками).

2. Основні засади Комунікаційної стратегії

2.1. Інформаційно-комунікаційний простір українсько-словацького прикордоння та його особливості

Стратегія словацько-українського ТКС до 2020 року, розробка якої була завершена у 2014 році, відносно повно характеризує цільовий прикордонний мегарегіон цієї Комунікаційної стратегії, до якого входять Пряшівський самоврядний край (проживає близько 819 тис. осіб) та Кошицький самоврядний край Словаччини (проживає близько 794,8 тис.осіб), а також – Закарпатська область України (проживає близько 1248 тис.осіб). Сумарно у двох прикордонних із Закарпатською областю України регіонах Словаччини проживає 1613,8 тис.осіб, що на 365,8 тис.осіб більше, ніж на Закарпатті.

Розглянемо низку інших об'єктивних показників і характеристик регіонів українсько-словацького прикордоння, які в тій чи іншій мірі впливають на спроможність (можливість, доступність, активність, інтенсивність, тривалість та ін.) комунікацій або ж, навпаки, створюють певні бар'єри для комунікацій людей, їх спільнот та різних інституцій, установ, а також – органів державної влади, місцевого самоврядування і суб'єктів господарювання, наукових і освітніх установ тощо.

Представимо дані аналізу у вигляді порівняльної таблиці 1.

Кожному із наведених у Табл.1 факторів (чинників) надамо одну із 5-х умовних градацій якісної оцінки загального (у т.ч. опосередкованого, непрямого, імовірного) впливу на транскордонні комунікації: сильний; середній; помірний; слабкий; дуже слабкий.

Slovensko – Ukrajina: Spolupráca naprieč hranicou
Slovakia – Ukraine: Cooperation across the Border
Словаччина – Україна: Співробітництво через кордон

Slovensko-ukrajinské informačné centrum
Slovak-Ukrainian Information Center
Словацько-Український інформаційний центр

Табл. 1

Порівняльний аналіз
в розрізі факторів впливу на транскордонні комунікації

Фактори (чинники) впливу	Закарпатська область (Україна)	Східна Словаччина	Якісна характеристика, особливості
1. Географічне розташування. Просторове планування.	Суміжна територія гірських масивів Карпат	Суміжна територія гірських масивів Карпат	Сильний вплив. Просторово-географічна єдність території. Потреби в координуванні: - кордон і прикордонна інфраструктура; - просторове планування; - комунікації; - охорона природи.
2. Геологія і геоморфологія. Корисні копалини.	Гірські хребти Вулканічних і Полонинських Карпат	Гірські хребти Вулканічного хребта, Низьких і Високих Татр	Середній вплив. - Досвід досліджень гірської проблематики, вивчення і видобування корисних копалин; - Надрокористування.
3. Клімат і кліматичні ресурси. Метеорологія. Адаптація до змін клімату.	Помірно континентальний клімат з достатнім і надлишковим зволоженням. Комфортний для активного відпочинку в усі пори року.	Гірські хребти Вулканічного хребта, Низьких і Високих Татр	Сильний вплив. Потреби в комунікаціях: - прогнози погоди; - упередження природних лих; - транскордонні переноси; - адаптація до змін клімату.
4. Земельні ресурси. Землекористування.	Структура і динаміка змін земельних площ характерна для передгірської, гірської та низинної територій (зональність). Високі лісистість, рослинний покрив.	Гірські хребти Вулканічного хребта, Низьких і Високих Татр. Субрегіон високогір'я – Високі Татри.	Середній вплив. Потреби в комунікаціях: - раціональне використання земельних ресурсів; - гірське землекористування; - земельне планування.

Slovensko – Ukrajina: Spolupráca naprieč hranicou
Slovakia – Ukraine: Cooperation across the Border
Словаччина – Україна: Співробітництво через кордон

Slovensko-ukrajinské informačné centrum
Slovak-Ukrainian Information Center
Словацько-Український інформаційний центр

Фактори (чинники) впливу	Закарпатська область (Україна)	Східна Словаччина	Якісна характеристика, особливості
5. Водні ресурси та їх раціональне використання.	Висока заводненість території (9,5 тис. малих річок і потічків). Водозбір басейну р. Тиса	Висока заводненість території. Велика кількість гірських річок і потічків. Водозбір басейну р.Тиса	Сильний вплив. Наявність «спільної» р.Уж та спільного водозбору р.Тиса. Потреби в координуванні: - транскордонна водна і водозахисна політика; - повенезахист територій; - досвід використання підземних і термальних вод; - досвід створення і використання великих гірських водосховищ і озер для рекреації, повенезахисту і водопостачання у Східній Словаччині; - досвід затримки води на гірських схилах (Сх.Словаччина)
6. Мінеральні води. Бальнеологія. Курортно-рекреаційна галузь.	В області є понад 360 джерел мінеральних вод 30 типів із добовим дебетом 10 тис.м ³ . Вони є ресурсною основою курортно-рекреаційної галузі та розливу столових і мінеральних вод. Курорти міжнародного значення Шаян, Поляна, Кваси та ін.	У Сх.Словаччині також багато джерел мінеральних вод. Найбільш відомий бальнеологічний курорт Бардейов, а також – регіон Старої Любовні.	Середній вплив. Потреби в інформаційному обміні та взаємозбагаченні досвідом: - методики водолікування, оздоровлення і профілактики; - раціональне використання мінеральних вод. Перешкоди: - бар'єри кордону в обміні пацієнтами; - конкуренція в курортно-бальнеологічній галузі.

Slovensko – Ukrajina: Spolupráca naprieč hranicou
Slovakia – Ukraine: Cooperation across the Border
Словаччина – Україна: Співробітництво через кордон

Slovensko-ukrajinské informačné centrum
Slovak-Ukrainian Information Center
Словацько-Український інформаційний центр

Фактори (чинники) впливу	Закарпатська область (Україна)	Східна Словаччина	Якісна характеристика, особливості
7. Лісові ресурси. Регіональне лісокористування.	Закарпаття – найбільш заліснена область в Україні (понад 51%). Цінними лісовими ресурсами є: - деревина; - дикоростучі ягоди і гриби; - лікарські рослини. Наближене до неконтрольованого і хижацького використання лісових ресурсів і вирубування лісу.	Сх. Словаччина також має високу залісненість території і володіє цінними лісовими ресурсами. На відміну від Закарпаття, має також значно більше мисливських ресурсів та культивує плантації лікарських рослин.	Середній вплив. Значно вища та мало затребувана потреба Закарпаття у впровадженні Словацького (і європейського) досвіду: - раціонального лісокористування; - створення мисливських господарств і утримання мисливських угідь; - охорони лісових ресурсів; - технологій затримки води на схилах у гірських лісах; - відновлення лісових насаджень; - плантаційного вирощування лікарських рослин.
8. Охорона природи і природної спадщини. Екологічна безпека. Запобігання природним і техногенним катастрофам. Природно-заповідні території.	На Закарпатті цим комплексом проблем і питань опікується низка органів державної влади, підпорядкованих здебільшого центральним відомствам (окрім управління екології і природних ресурсів облдержадміністрації) Вони реалізують відповідну державну політику в цих сферах. Кілька десятків громадських організацій здійснюють ефективний моніторинг порушень і корупційних діянь у природо- і надрокористуванні.	У Сх. Словаччині діють національні закони і державні установи, практична політика яких відповідає директивам і нормам ЄС та міжнародним угодам. Порушення цих законів і норм здійснити значно важче, ніж в Україні. НУО екологічного спрямування мають значно менше «роботи».	Середній вплив. Між тим, потреба в інформаційному обміні і комунікаціях є надзвичайно високою, особливо, для Закарпаття у сферах: - технології очистки стічних вод у сільській місцевості; - ерозійні і зсувні процеси в горах; - водозахисні споруди та захист від повеней і паводків; - організація туризму на природно-заповідних територіях; - водно-сплавний туризм на гірських річках.

Slovensko – Ukrajina: Spolupráca naprieč hranicou
Slovakia – Ukraine: Cooperation across the Border
Словаччина – Україна: Співробітництво через кордон

Slovensko-ukrajinské informačné centrum
Slovak-Ukrainian Information Center
Словацько-Український інформаційний центр

Фактори (чинники) впливу	Закарпатська область (Україна)	Східна Словаччина	Якісна характеристика, особливості
9. Культура, у т.ч. культура національних меншин	Закарпаття має багатотисячлітні етнокультурні традиції, пов'язані з особливим історико-культурним розвитком в умовах проживання на спільній території багатьох етносів і субетносів впродовж сотень років. Найбільш чисельні етнокультурні групи: українці (русини), угорці, румуни, словаки, росіяни, роми, німці та ін. Найбільш чисельні групи субетносів: гуцули, бойки, лемки, долиняни	Східна Словаччина також має багатотисячлітні етнокультурні традиції особливого історико-культурного розвитку в умовах багатотисячлітнього проживання на одній території різних етносів і субетносів. Найбільш чисельні етнокультурні групи: словаки, угорці, українці (русини), роми, німці та ін.	Сильний вплив Спільна та схожа історична і культурна спадщина, поліетичне та культурне розмаїття, багатомовні навички жителів. Історична пам'ять входження до одних і тих же державотворень у минулому: Угорське Королівство, Австро-Угорська імперія, Чехословаччина періоду 1919-1939рр. Багато збережених культурних пам'яток історії, культури, архітектури по обидва боки кордону. Створення у 2014-2015рр. «дзеркальних» Центрів словацької культури у м. Ужгороді та Центру культури українців-русинів у м. Пряшеві. Наявність багатьох громадських об'єднань та університетських підрозділів на Закарпатті і у Східній Словаччині, які активно працюють у сферах розвитку словацько-українського культурного співробітництва. Наявні фактори і чинники засвідчують про зростаючий інтерес і суспільний запит до комунікацій по напрямку «Культура, у т.ч. культура національних меншин»
10. Освіта, у т.ч. вища освіта і наука	Відкриття у 2011 році у м. Ужгороді загальноосвітньої школи №4 зі словацькою мовою навчання (єдиної в Україні та популярної), а також Центру словацької культури у її приміщенні якісно змінило ситуацію у сферах гуманітарного	Українська (русинська) національна спільнота у Східній Словаччині також мають у м.Пряшеві школу з українською мовою викладання та Центр культури українців (русинів). За останні роки словацька сторона активізує можливості	Середній вплив. Загалом транскордонне співробітництво по напрямку «Освіта, у т.ч. вища освіта і наука» між Закарпаттям і Східною Словаччиною та відповідні комунікації здійснюються між значно більшою кількістю шкіл та університетів і наукових установ, ніж між наведеними спеціалізованими інституціями. Зокрема воно здійснюється в рамках напрямку «міжмуніципальне співробітництво», а також – на основі наукових контактів вчених і міжнародних програм наукового співробітництва, у т.ч. у сферах не лише

Slovensko – Ukrajina: Spolupráca naprieč hranicou
Slovakia – Ukraine: Cooperation across the Border
Словаччина – Україна: Співробітництво через кордон

Slovensko-ukrajinské informačné centrum
Slovak-Ukrainian Information Center
Словацько-Український інформаційний центр

	<p>прикордонного співробітництва, яке в нових умовах набуло 6-річний досвід. З 1996 року в Ужгородському національному університеті працює єдина на пострадянському просторі кафедра словацької філології в рамках одночасно створеного словацького відділення філологічного факультету УжНУ. Щорічно на словацькому відділенні навчається близько 60 студентів. Кафедра водночас є Всеукраїнським науково-методичним Центром словакистики в Україні.</p>	<p>навчання випускників шкіл Закарпаття і України загалом у вищих навчальних закладах Східної Словаччини: Технічному університеті у Кошице; Університеті Павла Йозефа Шафарика у м. Кошице; Пряшівському університеті.</p>	<p>гуманітарних, але й природничих і технічних наук та має тенденцію до зростання. Відповідно, наявна потреба у сталому зростанні комунікацій та інформаційному обміні</p>
--	---	--	--

Slovensko – Ukrajina: Spolupráca naprieč hranicou
Slovakia – Ukraine: Cooperation across the Border
Словаччина – Україна: Співробітництво через кордон

Slovensko-ukrajinské informačné centrum
Slovak-Ukrainian Information Center
Словацько-Український інформаційний центр

Фактори (чинники) впливу	Закарпатська область (Україна)	Східна Словаччина	Якісна характеристика, особливості
<p>11. Мужмуніціпальне співробітництво міст, селищ і сіл</p>	<p>Практично всі 11 міст Закарпаття та багато селищ і сіл (особливо, у прикордонних зі Словаччиною Ужгородському, Перечинському та Великоберезнянському районах) достатньо давно мають партнерські або побратимські зв'язки та відповідні угоди. До міжмуніципального співробітництва можна віднести і виконання угод про співпрацю між Кошицьким і Пряшівським самоврядними краями та Закарпатською держадміністрацією. Співробітництво охоплює як місцеві ради, так і їх бюджетні заклади у сферах освіти, охорони здоров'я, культури та комунальні підприємства. При цьому акції, заходи і проекти виконуються як в рамках ініціативних програм, так і програм транскордонного співробітництва ЄС, зокрема, «Угорщина – Словаччина – Румунія - Україна» (HuSkRoUa)</p>	<p>Муніципалітети Східної Словаччини так само за принципом «дзеркальності» мають партнерські і побратимські угоди з міськими, селищними та сільськими радами Закарпаття. Так само відбуваються акції і заходи та взаємні обміни поїздками між муніципалітетами, колективами закладів освіти, охорони здоров'я, культури і комунальними підприємствами. Словацькі муніципалітети та їх заклади так само беруть участь у ініціативних та грантових проектах програм транскордонного співробітництва ЄС, зокрема, «Угорщина – Словаччина – Румунія - Україна».</p>	<p>Сильний вплив Впродовж останніх 10 років міжмуніципальне співробітництво достатньо динамічно розвивалось, у т.ч. завдяки можливостям Програми ЄС HuSkRoUa 2007-2013pp. Не менше можливостей надає Програма ЄС HuSkRoUa 2014-2020pp. та інші програми і Стратегії ТКС, зокрема План дій з реалізації Дунайської Стратегії та Стратегії «Карпатського Єврорегіону - 2020» У 2012-2013pp. закладені методологічно-технічні основи вдосконалення і посилення міжмуніципального інформаційно-комунікаційного українсько-словацького обміну завдяки проекту Програми ЄС HuSkRoUa «СВС-Парламент». водночас результати як проекту «СВС-Парламент». так і зростаючі потреби міжмуніципального інформаційного обміну на період до 2020 року потребують нових підходів та інформаційно-ресурсних можливостей. Особливий і зростаючий інтерес для Закарпаття представлятиме досвід Словаччини у здійсненні децентралізаційної реформи місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою на початку 2000-х років. Адже і на Україні, у т.ч. й на Закарпатті, практично розпочалась подібна децентралізаційна реформа системи місцевого самоврядування.</p>

Slovensko – Ukrajina: Spolupráca naprieč hranicou
Slovakia – Ukraine: Cooperation across the Border
Словаччина – Україна: Співробітництво через кордон

Slovensko-ukrajinské informačné centrum
Slovak-Ukrainian Information Center
Словацько-Український інформаційний центр

Фактори (чинники) впливу	Закарпатська область (Україна)	Східна Словаччина	Якісна характеристика, особливості
<p>12. Транскордонне підприємництво і міжнародний бізнес</p>	<p>Сильними сторонами цього напрямку відзначеними у SWOT-аналізі Стратегії словацько-українського ТКС до 2020 р., є такі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кваліфікована і дешева робоча сила; - спільні традиції промислового виробництва на основі власної сировинної бази; - спеціалізоване сільськогосподарське виробництво (фрукти, вино, продукція гірського тваринництва та ін.); - пріоритетність туристичної галузі з наявними центрами туризму і курортної сфери; <p>Відзначеними і більш характерними для Закарпаття слабкими сторонами є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - візовий режим; - низька конкурентоспроможність промислових галузей. висока енергоємність продукції, технологічна відсталеність; - відсутність механізмів підтримки ділового ТКС з боку держави; - відстала технічна інфраструктура, особливо в селах. <p>Можливостями, більш характерними для</p>	<p>На додаток до цих наведених сильних сторін SWOT-аналізу Стратегії словацько-українського ТКС до 2020 року характерними більше для Східної Словаччини також є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - існування кластерних груп у промисловості і туризмі; - наявність потужного міжнародного аеропорту «Кошіце»; - потенційний розвиток екологічного сільського господарства; - існуюча інфраструктура інституцій та державних програм підтримки підприємництва і залучення інвестицій. <p>Більше характерними і чутливими для Східної Словаччини слабкими сторонами SWOT-аналізу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кордон та його інфраструктура як бар'єр ділової 	<p>Сильний вплив загалом (але відносно слабкий вплив станом на 2016-2017рр.) Дані зі SWOT-аналізу, є більш характерними для Закарпаття або для Східної Словаччини (сусідні колонки), вказують і на необхідність посилення інформування та комунікацій в контексті транскордонного ділового співробітництва задля: зміцнення сильних сторін; поступового подолання слабких сторін; більш ефективного використання існуючих можливостей; врахування і зменшення негативного впливу зовнішніх загроз.</p> <p>В значній мірі спільними характерними особливостями складових SWOT-аналіз у Стратегії розвитку словацько-українського ТКС до 2020 року є такі:</p> <p>Сильні сторони:</p> <ul style="list-style-type: none"> - стабільно добрі політичні і економічні відносини між Словаччиною і Україною, наявна двостороння договірна база; - відносно низький мовний бар'єр; - наявність мереж університетів і дослідницьких центрів для підготовки фахівців різних

Slovensko – Ukrajina: Spolupráca naprieč hranicou
Slovakia – Ukraine: Cooperation across the Border
Словаччина – Україна: Співробітництво через кордон

Slovensko-ukrajinské informačné centrum
Slovak-Ukrainian Information Center
Словацько-Український інформаційний центр

	<p>Закарпаття і відзначеними у SWOT-аналізі, є такі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наявність Угоди про асоціацію з ЄС; - нова державна регіональна політика з 2015р.. включаючи механізми стратегічного планування розвитку регіону; - проходження через територію області важливого транспортного коридору №5 (Критського); - досвід діяльності СЕЗ «Закарпаття» у 2000-х рр.; - розвиток малого і середнього бізнесу в галузі туризму. <p>Загрозами, більш характерними для Закарпаття у SWOT-аналізі є такі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нові без пекові виклики для України загалом, що виникли у 2014-2015рр. у зв'язку з окупацією Криму та гібридною війною на Донбасі, що знижують спроможність країни до залучення інвестицій; - нестабільність українського законодавства щодо економічного розвитку і підприємництва, залучення інвестицій, ділового транскордонного співробітництва; - стагнація в побудові та оновленні технічної інфраструктури; - негативні прояви 	<p>співпраці;</p> <ul style="list-style-type: none"> - низька інтенсивність прикордонної торгівлі; - недостатньо розвинена транспортна інфраструктура та низька доступність окремих територій; - недостатній розвиток регіонів Східної Словаччини у порівнянні з іншими регіонами Словаччини; - Більш характерними для Східної Словаччини можливостями у SWOT-аналізі є такі: - побудовані промислові зони і парки з невикористаними потужностями для інвесторів; - подальші сприятливі передумови створення кластерів у галузях послуг, промисловості, наукових досліджень, туризму; - покращення рівня і якості життя, що може скоротити міграцію із сільської місцевості та регіону загалом; - підтримка 	<p>економічних і технічних спеціальностей та супроводження інновацій і ноу-хау в промисловості та малому і середньому бізнесі;</p> <ul style="list-style-type: none"> - привабливе природне та історико-культурне багатство географічно-спільного словацько-українського прикордоння, що створює хороші передумови ділового транскордонного співробітництва і зокрема для розвитку туризму. <p>Слабкі сторони:</p> <ul style="list-style-type: none"> - низька взаємна поінформованість про можливості ділового транскордонного співробітництва та ресурсний потенціал розвитку регіону по інший бік кордону; - низька взаємна координованість ділового ТКС; - нерівномірне розташування промислово-виробничих потенціалів по обидва боки кордону; - низький рівень співпраці та координації різних видів транспорту неякісна транспортна інфраструктура; - рівень безробіття, брак стратегії розвитку транскордонних ринків праці; - недостатній рівень е-послуг та ІКТ у розвитку ділового ТКС;
--	---	--	---

Slovensko – Ukrajina: Spolupráca naprieč hranicou
Slovakia – Ukraine: Cooperation across the Border
Словаччина – Україна: Співробітництво через кордон

Slovensko-ukrajinské informačné centrum
Slovak-Ukrainian Information Center
Словацько-Український інформаційний центр

	<p>системної кризи у сферах економіки, банківсько-фінансової сфери, судової системи, громадської безпеки та корупція, відсутність системи захисту інвестицій;</p> <ul style="list-style-type: none"> - стагнація інноваційної діяльності підприємств; - відсутність координаційних органів розвитку ділового трансграничного підприємництва; - значно нижчі обсяги фінансування екологічних та природоохоронних програм, а також – об'єктів історико-культурної спадщини у порівнянні зі Східною Словаччиною. 	<p>експортних можливостей регіону державою;</p> <p>Більш характерними для Східної Словаччини загрозами у SWOT-аналізі є такі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - залежність від імпорту, в основному стратегічних енергоресурсів; - посилення конкуренції на внутрішньому ринках і пов'язаний з цим відтік інвестицій до конкурентних регіонів і країн; - поглиблення маргіналізації окремих територій регіонів Східної Словаччини. 	<ul style="list-style-type: none"> - відсутність системного маркетингу ринків і потреб та можливостей ділового трансграничного співробітництва у словацько-українському прикордонні; - негативний міграційний баланс населення на сільських територіях; - бідність частини населення, зростання маргіналізації, зокрема на віддалених сільських територіях. <p>Можливості:</p> <ul style="list-style-type: none"> - подальший розвиток ділового ТКС на основі спільного планування та інституційного розвитку. - відкриття нових пунктів пропуску на кордоні. - підтримка розвитку ділового ТКС з боку Словаччини, України та ЄС. - використання можливостей ділового ТКС для впровадження інновацій та ноу-хау. - створення полюсів (центрів) економічного зростання в слабозрозумітих районах прикордоння шляхом концентрування ресурсно-інвестиційних можливостей та розвитку інфраструктури; - активізація створення спільних словацько-українських підприємств, трансграничних кластерів, промислових парків на
--	--	---	--

Slovensko – Ukrajina: Spolupráca naprieč hranicou
 Slovakia – Ukraine: Cooperation across the Border
 Словаччина – Україна: Співробітництво через кордон

Slovensko-ukrajinské informačné centrum
 Slovak-Ukrainian Information Center
 Словацько-Український інформаційний центр

			<p>кордоні, спільних маркетингових центрів та бізнес-центрів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - посилення промоцій регіонів словацько-українського прикордоння та створення спільних туристичних продуктів для просування на європейський ринок. <p>Загрози:</p> <ul style="list-style-type: none"> - триваючий відтік кваліфікованої робочої сили по обидва боки кордону; - розбіжності в законодавчо-нормативній базі діяльності суб'єктів господарювання та підприємництва по обидва боки кордону. - демографічне старіння населення; - тенденції до зростання антропогенного впливу на природне середовище та виснаження природних ресурсів. - конкуренція з боку інших європейських транскордонних регіонів.
<p>Увага! Структурована деталізація даних SWOT-аналізу виправдана тим, що саме розвиток транскордонного підприємництва і міжнародного бізнесу, у т.ч. засобами і методами Комунікаційної стратегії, може послужити платформою і каталізатором як для досягнення Стратегічної цілі 1 «Підвищення інтенсивності соціально-економічного розвитку прикордонних регіонів», так і для інших п'яти стратегічних цілей Стратегії ТКС.</p>			

Slovensko – Ukrajina: Spolupráca naprieč hranicou
Slovakia – Ukraine: Cooperation across the Border
Словаччина – Україна: Співробітництво через кордон

Slovensko-ukrajinské informačné centrum
Slovak-Ukrainian Information Center
Словацько-Український інформаційний центр

2.2. **Пріоритетні цілі Комунікаційної стратегії** *(співпадають з 6 пріоритетними цілями Стратегії українсько-словацького транскордонного співробітництва до 2020 року, але сформульовані щодо адаптації до Комунікаційної стратегії).*

Пріоритетні цілі Комунікаційної стратегії

Середньотермінові цілі та пропозиції заходів

Специфічні середньотермінові цілі словацько-українського транскордонного співробітництва до 2020 року:

1. Підвищення інтенсивності соціально-економічного розвитку прикордонних регіонів.
2. Покращення менеджменту кордону на словацькій і українській стороні – спільна процедура і передача «передового досвіду».
3. Модернізація прикордонної інфраструктури.
4. Багатосекторний розвиток транскордонного співробітництва з метою сталого зростання прикордонних регіонів.
5. Підтримка європейського інтеграційного процесу України та реформ, що наблизить її до стандартів інтегрованої внутрішньої зони ЄС.
6. Посилення транскордонного управління словацько-українським співробітництвом.

Slovensko – Ukrajina: Spolupráca naprieč hranicou
Slovakia – Ukraine: Cooperation across the Border
Словаччина – Україна: Співробітництво через кордон

Slovensko-ukrajinské informačné centrum
Slovak-Ukrainian Information Center
Словацько-Український інформаційний центр

Ієрархія цілей

Стратегічна ціль	Сприяє досягненню територіально згуртованого, обдуманого, сталого розвитку прикордонного регіону та підвищення якості життя його населення.
Середньострокові цілі	Пропоновані заходи
1. <i>Інтенсифікація соціально-економічного розвитку прикордонного регіону</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Створення кращих умов для спільного розвитку малого і середнього бізнесу (МіСБ) в прикордонному регіоні. - Створення умов для нових інвестицій в прикордонному регіоні. - Покращення співпраці підприємств, виробників ноу-хау, посередників та користувачів, у тому числі заснування транскордонних кластерів.
2. <i>Покращення менеджменту кордону на словацько-українській стороні – спільний підхід та обмін «передовим досвідом»</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Освітня і соціалізаційна (networking) діяльність митників, прикордонників та зацікавлених представників державного і приватного сектора по обидва боки кордону. - Регулярний моніторинг менеджменту кордону та оформлення віз. - Інформаційна діяльність по відношенню до пасажирів, мігрантів, заявників віз та щодо дозволів на малий прикордонний рух (МПР). - Покращення транскордонної співпраці структур цивільної оборони та рятувальних підрозділів
3. <i>Модернізація прикордонної інфраструктури</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Покращення інфраструктури шляхом поліпшення функціональності та підвищення потужності пунктів пропуску. - Збільшення кількості пунктів пропуску на спільному кордоні. - Модернізація транспортних коридорів (автомобільних, залізничних), що прямують до спільного кордону.
4. <i>Багатосекторний розвиток транскордонного співробітництва з метою сталого розвитку прикордонних регіонів</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Інтенсифікація науково-дослідної та освітньої співпраці. - Покращення співпраці в галузі туризму. - Покращення співпраці в культурній сфері. - Посилення співпраці у розвитку та охороні природної спадщини, у тому числі при ліквідації негативних наслідків діяльності людини, запобігання паводкам. - Покращення та інтенсифікація контактів між людьми. - Покращення та посилення співпраці органів самоврядування.

Slovensko – Ukrajina: Spolupráca naprieč hranicou
Slovakia – Ukraine: Cooperation across the Border
Словаччина – Україна: Співробітництво через кордон

Slovensko-ukrajinské informačné centrum
Slovak-Ukrainian Information Center
Словацько-Український інформаційний центр

<p>5. Підтримка євроінтеграційного процесу України та реформ, що наблизять її до стандартів інтегрованого внутрішнього простору ЄС</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Розвиток стратегічних рамок Східного партнерства. - Допомога в цілях розвитку та технічна допомога. - Співпраця, спрямована на «флагмани» інтеграційного процесу України: візовий діалог та енергетична співпраця. - Реформа державного управління та регіональний розвиток.
<p>6. Посилення транскордонного менеджменту словацько-української співпраці</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Створення інструментів для підтримки транскордонного співробітництва, спочатку – через заснування Фонду розвитку транскордонного співробітництва та регулярний діалог. - Покращення спільного менеджменту регіонального розвитку на прикордонних територіях. - Інтенсифікація та покращення обміну інформацією між транскордонними партнерами.

3. Начерк Комунікаційного плану (*на стадії розробки*)
4. Система моніторингу і оцінювання (*на стадії розробки*)
5. Ресурсні джерела реалізації Комунікаційного плану Перелік використаних і цитованих інформаційних джерел (*на стадії розробки*)

Додатки (на CD) (*на стадії розробки*)